

Οδηγός ορθών πρακτικών πρόληψης παραγωγής Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)

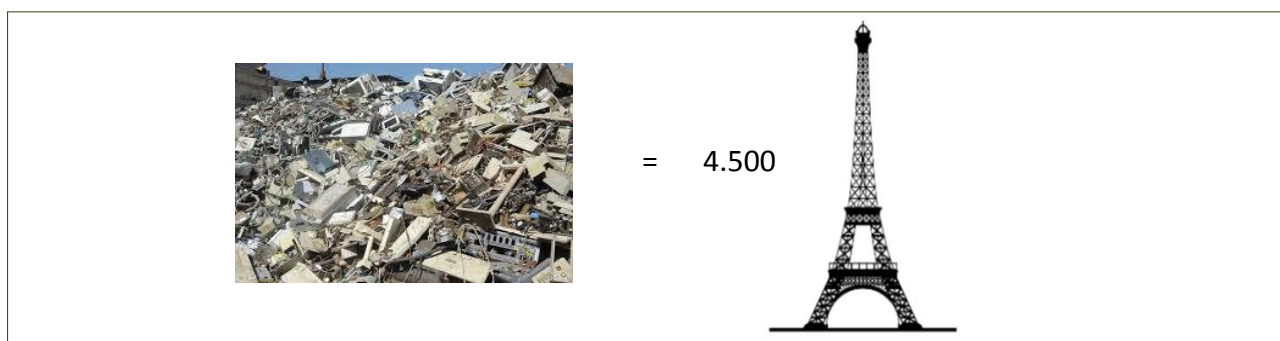
« Ανάπτυξη και επίδειξη μοντέλων πρόληψης και επαναχρησιμοποίησης Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)»

LIFE Project Number: **LIFE14/ENV/GR/000858**

1. Εισαγωγή

Η συνεχώς αυξανόμενη ποσότητα των ΑΗΗΕ είναι αποτέλεσμα διαφορετικών τάσεων. Ο αυξανόμενος αριθμός των χρηστών και η γρήγορη τεχνολογική εξέλιξη έχουν οδηγήσει σε καινοτόμες δράσεις και κοινωνικο – οικονομική ανάπτυξη. Ως το 2017, σχεδόν ο μισός πληθυσμός παγκοσμίως χρησιμοποιεί το διαδίκτυο και η πλειοψηφία του πληθυσμού αντίστοιχα έχει πρόσβαση σε ασύρματα δίκτυα και υπηρεσίες.

Για το έτος 2016, όλες οι χώρες παγκοσμίως παρήγαγαν συνολικά 44,7 εκατ. τόνους (Mt) ή ισοδύναμα 6,1 κιλά ανά κάτοικο (κιλ/κατ) ΑΗΗΕ, συγκριτικά με 5,8 κιλ/κατ το 2014. Η ποσότητα αυτή αντιστοιχεί περίπου στο βάρος 4.500 Πύργων του Άιφελ! Η ποσότητα των ΑΗΗΕ αναμένεται να αυξηθεί σε 52,2 εκατ. τόνους ή 6,8 κιλ/κατ. μέχρι το 2021.

1.1. Η πρακτική της επαναχρησιμοποίησης

Η πρακτική της επαναχρησιμοποίησης αποτελεί προτεραιότητα της ευρωπαϊκής πολιτικής, η οποία προωθεί τη μετάβαση σε μια ισχυρότερη οικονομία, όπου οι πόροι θα χρησιμοποιούνται με πιο βιώσιμο τρόπο. Το μοντέλο της κυκλικής οικονομίας αναπτύχθηκε με σκοπό την **αύξηση του χρόνου ζωής** και της χρήσης των προϊόντων και άρα τη διατήρηση της αξίας τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και κατά συνέπεια την **μείωση των αποβλήτων που παράγονται**.

Σύμφωνα με τη Eurostat¹, μεταξύ των ετών 2005-2015 το ποσοστό των ΑΗΗΕ που έχει καταγραφεί ότι οδηγήθηκε για επαναχρησιμοποίηση αντιστοιχεί σε περίπου 1-2% των ΑΗΗΕ που συλλέχθηκαν μεταξύ των χωρών της ΕΕ την ίδια περίοδο. Έρευνα του Ευρωβαρομέτρου για την **Ελλάδα**² ανέδειξε ότι:

- περίπου το **82%** των ερωτηθέντων κάνουν προσπάθεια να επιδιορθώσουν τις **χαλασμένες συσκευές** τους πριν αγοράσουν καινούριες,
- περίπου το **66%** των ερωτηθέντων **χαρίζει/πουλά αντικείμενα για επαναχρησιμοποίηση**

Ιδέες πως μπορείτε να αυξήσετε την επαναχρησιμοποίηση των ΗΗΕ:

- ❖ **Αγοράζετε μεταχειρισμένες συσκευές**, οι οποίες συχνά είναι πιο φθηνές και το ίδιο λειτουργικές
- ❖ Προτιμάτε τις **συσκευασίες που έχουν δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης**
- ❖ **Κρατήστε και επισκευάστε τις συσκευές σας**, με σκοπό την επιμήκυνση του χρόνου ζωής τους και αποφεύγοντας την συχνή αγορά νέων.
- ❖ **Δανειστείτε, νοικιάστε ή μοιραστείτε τις συσκευές** οι οποίες δεν χρησιμοποιούνται συχνά, όπως κάποια εργαλεία, προκειμένου να μην αγοράσετε καινούρια.

¹Eurostat 2018

²Φλας Ευρωβαρόμετρο 2013

2. Γενικές Οδηγίες για την αύξηση του χρόνου ζωής του Ηλεκτρικού & Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού

Αγοράζετε Πιστοποιημένες συσκευές

- Όλα ξεκινούν από μία **αξιόπιστη αγορά**. Για να είστε βέβαιοι ότι η συσκευή σας θα έχει τον αναμενόμενο χρόνο ζωής θα πρέπει να αγοράζετε πάντα ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό που να τηρεί τα ευρωπαϊκά πρότυπα. **Κάθε συσκευή θα πρέπει να διαθέτει την ειδική σήμανση CE**. Η σήμανση CE αποδεικνύει ότι το προϊόν σας έχει ελεγχθεί και πληροί όλες τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές ως προς την ασφάλεια και την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος.

Διατηρείτε τις Συσκευές σας καθαρές από σκόνη και υπολείμματα

- Η καθαριότητα των συσκευών επηρεάζει την απόδοσή της λειτουργίας τους ενώ ταυτόχρονα η έλλειψη καθαριότητας μπορεί να αυξήσει την πιθανότητα βλάβης ή/και φθοράς των κατασκευαστικών στοιχείων του εξοπλισμού. Η **σκόνη** και τα **υπολείμματα** που συγκεντρώνονται στην επιφάνεια των ΗΗΕ θα πρέπει να **καθαρίζονται συχνά**, καθώς με την πάροδο του χρόνου εισέρχονται στον εσωτερικό των συσκευών εμποδίζοντας την σωστή λειτουργία τους

Κρατείτε τις Συσκευές σας μακριά από την υγρασία

- Η υγρασία αν εισέλθει στο μηχανισμό λειτουργίας των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών επηρεάζει την απόδοση της συσκευής ή μπορεί και να οδηγήσει σε σοβαρή βλάβη ή και καταστροφή της συσκευής. Επιπλέον, αν οι συσκευές είναι εκτεθειμένες στην υγρασία, καθώς το εξωτερικό τους κάλυμμα μπορεί να είναι μεταλλικό, κινδυνεύουν να σκουριάσουν

Ακολουθείτε τις προδιαγραφές του κατασκευαστή

- Η κάθε συσκευή έχει κατασκευαστεί με συγκεκριμένες προδιαγραφές λειτουργίας που αφορούν για παράδειγμα το φορτίο που μπορούν να εξυπηρετήσουν, όπως είναι τα κιλά των ρούχων που πρέπει να μπαίνουν σε ένα πλυντήριο ρούχων ή το βάρος και ο όγκος των υλικών που χωράνε σε ένα αναμείκτη (μίξερ) κ.α. Υπερφορτώνοντας μία συσκευή ή λειτουργώντας τη σε ακατάλληλες συνθήκες καταπονούνται τα εξαρτήματά της και είναι πολύ πιθανό να δημιουργηθεί βλάβη πολύ σύντομα ή και καταστροφή της συσκευής. Επιπλέον, σε ακατάλληλες συνθήκες λειτουργίας μία συσκευή έχει χαμηλότερη απόδοση και είναι πιθανό να μην προκύπτει το επιθυμητό αποτέλεσμα από τη λειτουργία της (π.χ. καθαρά ρούχα, γρήγορος υπολογιστής κτλ).

Κρατήστε τις συσκευές μακριά από μικρά παιδιά και κατοικίδια

- Τα μικρά παιδιά αλλά και τα κατοικίδια μπορεί να προκαλέσουν μικρές ή μεγάλες φθορές στις συσκευές σας ανά πάσα στιγμή, οι οποίες στη συνέχεια επηρεάζουν και την απόδοση της συσκευής σας.

Αντικαταστήστε τα χαλασμένα ή φθαρμένα εξαρτήματα

- Η άμεση αντικατάσταση των χαλασμένων ή φθαρμένων εξαρτημάτων είναι ιδιαίτερα σημαντική για την σωστή λειτουργία των ΗΗΕ. Η λειτουργία μίας συσκευής με χαλασμένα εξαρτήματα επιβαρύνει κάποια άλλα εξάρτημα οδηγώντας γρηγορότερα στην καταστροφή της συσκευής.

Προστατευτείτε από τις διακυμάνσεις του ρεύματος

- Οι έντονες διακυμάνσεις της τάσης ρεύματος που προέρχονται από το δίκτυο παροχής της ηλεκτρικής ενέργειας είναι αλήθεια ότι μπορεί να βλάψουν τις συσκευές σας. Διακυμάνσεις μπορεί να προκύψουν είτε λόγω μη σταθερής παροχής από το ίδιο το δίκτυο είτε λόγω έκτακτων περιστατικών όπως μία κακοκαιρία (π.χ. κεραυνοί) που θα επηρεάσουν τη λειτουργία του δικτύου. Αν μπορείτε να προβλέψετε κάποιο τέτοιο περιστατικό (π.χ. από ισχυρές βροχοπτώσεις) καλό είναι να απενεργοποιείτε και να αποσυνδέετε τις ηλεκτρικές συσκευές.

Πραγματοποιείτε τις προβλεπόμενες συντηρήσεις σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κατασκευαστή

- Πραγματοποιώντας τις προβλεπόμενες συντηρήσεις από εξειδικευμένο προσωπικό αποφεύγονται και προλαμβάνονται έγκαιρα βλάβες με αποτέλεσμα ο ΗΗΕ να λειτουργεί με τον ενδεδειγμένο τρόπο και να αυξάνεται ο χρόνος ζωής του

3. Πώς θα αυξήσετε το χρόνο ζωής του φορητού υπολογιστή σας

1. **Αφαιρείτε τακτικά τη σκόνη και τα υπολείμματα από το πληκτρολόγιο και την οθόνη** τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Αν δεν γνωρίζετε πώς να καθαρίσετε με ασφάλεια εσωτερικά τον υπολογιστή απευθυνθείτε στο αντίστοιχο κέντρο εξυπηρέτησης/επισκευών.
2. **Απομακρύνετε την μπαταρία** του φορητού υπολογιστή σε τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να **καθαρίσετε τις μεταλλικές συνδέσεις** με ένα στεγνό καθαρό πανί ώστε να απομακρυνθούν οι σκόνες.
3. **Μεταφέρετε πάντα τον φορητό υπολογιστή σε προστατευτική θήκη.**
4. **Μην εμποδίζετε τη λειτουργία του ανεμιστήρα** της συσκευής ώστε να αποφεύγεται η υπερθέρμανση του υπολογιστή. Επιπλέον, μην τοποθετείτε τον φορητό υπολογιστή δίπλα σε πηγές θερμότητας ή σε άμεσο ηλιακό φως που μπορεί να οδηγήσουν σε υπερθέρμανση της συσκευής.
5. **Ελέγξτε ότι ο φορητός υπολογιστής διαθέτει την βέλτιστη χωρητικότητα της μνήμης RAM.**
6. **Αποσυνδέστε επιπρόσθετα εξαρτήματα** του υπολογιστή που δεν χρησιμοποιείτε, καθώς χρησιμοποιούν άσκοπα ενέργεια από την μπαταρία.
7. **Απενεργοποιείτε την ασύρματη σύνδεση** (wireless local area network – WLAN) όταν δεν τη χρειάζεστε καθώς καταναλώνει ενέργεια από την μπαταρία άσκοπα.
8. **Ρυθμίστε τη φωτεινότητα της οθόνης** κατάλληλα για εξοικονόμηση ενέργειας.
9. **Εξάλειψη του κατακερματισμού (defragmentation) στο σκληρό δίσκο** επιτρέπει την καλύτερη απόδοση του λειτουργικού συστήματος.
10. **Ρυθμίστε το χρόνο που ο φορητός υπολογιστής μπαίνει σε κατάσταση αναστολής λειτουργίας**, επιτυγχάνοντας εξοικονόμηση ενέργειας.
11. **Κάνετε συχνά επικαιροποίηση του λογισμικού και του λειτουργικού συστήματος.**
12. **Αν ο φορητός υπολογιστής σας διαθέτει μπαταρία λιθίου (Li-Ion battery)** συστήνεται να φορτίζετε την μπαταρία πριν αποφορτιστεί τελείως και να μην τη φορτίζετε μέχρι την πλήρη φόρτιση (100%) (Battery University 2018, Hoffart 2008). Κατά την φόρτιση η μπαταρία θα πρέπει να διατηρείται σε φυσιολογική θερμοκρασία (Battery University 2018, TechAdvisor 2018, Hoffart 2008).
13. **Αναβαθμίστε/αντικαταστήστε τα λειτουργικά μέρη (hardware) του φορητού υπολογιστή που έχουν χαλάσει** με μέρη που έχουν προκύψει από την διαδικασία της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση (σύμφωνα με τα προτεινόμενα χαρακτηριστικά του κατασκευαστή) ή με καινούρια.

Πηγές: Hoag et al. 2009, Make Use Of 2013, Dell 2018, Battery University 2018, Tech Advisor 2018, Hoffart 2008, Greenpeace 2017, Treehugger 2016

4. Πώς θα αυξήσετε το χρόνο ζωής του κινητού τηλεφώνου σας

1. **Αφαιρείτε τακτικά τη σκόνη και τα υπολείμματα από το πληκτρολόγιο και την οθόνη.**
2. **Χρησιμοποιείτε θήκη και προστατευτικό οθόνης για το κινητό σας τηλέφωνο,** ώστε να προλαμβάνονται χτυπήματα, φθορές και ζημιές κατά την τοποθέτηση του κινητού σε τσάντες ή τσέπες και ταυτόχρονα η συσκευή προστατεύεται από σκόνες και ακαθαρσίες.
3. **Ρυθμίστε τη φωτεινότητα της οθόνης** κατάλληλα.
4. **Κάνετε συχνά επικαιροποίηση του λειτουργικού συστήματος.**
5. **Συνδέσεις και σήμα:** Απενεργοποιήστε το ασύρματο, το GPS και το Bluetooth όταν δεν το χρησιμοποιείτε για εξοικονόμηση ενέργειας.
6. **Απελευθερώστε χώρο διαγράφοντας τις εφαρμογές που δεν χρησιμοποιείτε.**
7. **Απελευθερώστε χώρο αποθηκεύοντας μεγάλα αρχεία εκτός από τη μνήμη του κινητού.**
8. **Διατηρήστε τη θερμοκρασία του κινητού σε φυσιολογικά επίπεδα.** Για το λόγο αυτό μην τοποθετείτε το κινητό δίπλα σε πηγές θερμότητας ή σε άμεσο ηλιακό φως που μπορεί να οδηγήσουν σε υπερθέρμανση της συσκευής.
9. **Κατά τη φόρτιση** η μπαταρία θα πρέπει να διατηρείται σε **φυσιολογική θερμοκρασία**. Οι προστατευτικές θήκες που χρησιμοποιούνται στα κινητά και το σημείο φόρτισης συχνά ευθύνονται για την αύξηση της θερμοκρασίας κατά τη φόρτιση. Όταν φορτίζετε το κινητό αφαιρέστε τη θήκη, μην τοποθετείτε το κινητό ανάμεσα σε σεντόνια ή σκεπάσματα/κουβέρτες που μπορεί να αυξήσουν τη θερμοκρασία του κινητού. **Αποφεύγετε επίσης την γρήγορη φόρτιση** (Battery University 2018, Hoffart 2008).
10. **Αν το κινητό σας διαθέτει μπαταρία λιθίου** (Li-Ion battery) συστήνεται να φορτίζετε την μπαταρία πριν αποφορτιστεί τελείως και να μην τη φορτίζετε μέχρι την πλήρη φόρτιση (100%) (Battery University 2018, Hoffart 2008). Πλήρη φόρτιση συστήνεται να πραγματοποιείτε περίπου μία φορά το μήνα (TechAdvisor 2018).
11. **Αντικαταστήστε την μπαταρία του κινητού αν είναι απαραίτητο.** Στην περίπτωση που χρειάζεται να φορτίζετε το κινητό πιο συχνά, στην περίπτωση που το κινητό θερμαίνεται υπερβολικά κατά τη φόρτιση ή το κινητό αποφορτίζεται πολύ γρήγορα σε σύντομο χρονικό διάστημα χωρίς να γίνεται έντονη χρήση είναι σημαντική ένδειξη ότι θα πρέπει να αντικαταστήσετε την μπαταρία του κινητού με αντίστοιχη που έχει προκύψει από την διαδικασία της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση (σύμφωνα με τα προτεινόμενα χαρακτηριστικά του κατασκευαστή) ή με καινούρια.
12. **Αντικαταστήστε τα εξαρτήματα που έχουν υποστεί ζημιά** με αντίστοιχα που έχουν προκύψει από την διαδικασία της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση (σύμφωνα με τα προτεινόμενα χαρακτηριστικά του κατασκευαστή) ή με καινούρια.

Πηγές: Hoag et al. 2009, Make Use Of 2013, Dell 2018, Battery University 2018, Tech Advisor 2018, Hoffart 2008, Greenpeace 2017, Treehugger 2016

5. Πώς θα αυξήσετε το χρόνο ζωής του κλιματιστικού σας

1. **Διατηρείτε καθαρή την εξωτερική μονάδα του κλιματιστικού.** Σκόνη και βρωμιές μπορεί να εμποδίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της.
2. Βεβαιωθείτε ότι **οι αεραγωγοί – στην εσωτερική και την εξωτερική μονάδα – είναι καθαροί και δεν εμποδίζεται η ροή του αέρα.** Καλύμματα, ριχτάρια, έπιπλα μπορεί να εμποδίζουν τον αέρα να κυκλοφορεί και να διαχέεται ελεύθερα.
3. **Καθαρίζετε τακτικά τα φίλτρα αέρα** της εσωτερικής μονάδας. Να πλένετε τα φίλτρα στον νεροχύτη με σαπούνι και ένα πανί. Περιμένετε να στεγνώσουν πριν τα τοποθετήσετε πάλι στη θέση τους. Μια φορά την εβδομάδα μπορείτε επίσης να βγάξετε το φίλτρο και να διώχνετε τη σκόνη με το πιστολάκι ή την ηλεκτρική σας σκούπα.
4. **Καθαρίζετε τακτικά τις γρίλιες και τα πτερύγια** του εσωτερικού μηχανήματος από σκόνες για την καλύτερη ροή του αέρα.
5. **Ρυθμίστε το θερμοστάτη** του κλιματιστικού κατάλληλα. Οι συνθήκες θερμικής άνεσης σε ένα χώρο είναι μεταξύ 20 και 27 °C.
6. **Αντικαταστήστε τα εξαρτήματα που έχουν υποστεί ζημιά** (π.χ. σωληνώσεις, φίλτρα) με αντίστοιχα που έχουν προκύψει από την διαδικασία της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση (σύμφωνα με τα προτεινόμενα χαρακτηριστικά του κατασκευαστή) ή με καινούρια.
7. Πραγματοποιείτε τις **προβλεπόμενες συντηρήσεις εγκαίρως** από εξειδικευμένο προσωπικό.
8. Όταν πρόκειται **να φύγετε για μεγάλο χρονικό διάστημα συστήνεται να βγάξετε τη συσκευή από την παροχή ρεύματος** για να την προστατέψετε από ενδεχόμενες έντονες διακυμάνσεις της τάσης του ρεύματος.

Πηγές: SEARS, Hanson Electrical 2017, Fidelity National Home Warranty, RepairClinic, Service Smith

6. Πώς θα αυξήσετε το χρόνο ζωής του ψυγείου/καταψύκτη σας

1. Όταν τοποθετείτε **προϊόντα** στην πόρτα του ψυγείου, τοποθετείτε **τα πιο βαριά στην εσωτερική πλευρά (κοντά στους μεντεσέδες)**.
2. **Φροντίζετε τα λάστιχα της πόρτας** τα οποία κρατούν το κρύο μέσα στο ψυγείο και τον καταψύκτη να είναι καλά κλεισμένα καθαρίζοντάς τα συχνά με σαπούνι και ζεστό νερό.
3. **Μην παραγεμίζετε το ψυγείο και τον καταψύκτη** καθώς έτσι τα κάνετε να υπερλειτουργούν και να καταπονούνται μειώνοντας το χρόνο ζωής τους.
4. Ελέγχετε ότι η θερμοκρασία στο χώρο ψύξης είναι η κατάλληλη. **Ο θερμοστάτης του ψυγείου πρέπει να ρυθμίζεται στους 4°C και του καταψύκτη στους -18°C.**
5. Φροντίζετε να υπάρχει **επαρκής χώρος μεταξύ των τροφίμων** για καλύτερη ροή του αέρα, ώστε να επιτυγχάνεται η κατάλληλη θερμοκρασία στο χώρο ψύξης.
6. Διατηρείτε το **χώρο μπροστά από τους αεραγωγούς** που βρίσκονται μέσα στο χώρο ψύξης **ελεύθερο**, ώστε να υπάρχει ανεμπόδιση ροή αέρα.
7. **Απομακρύνετε τους πάγους από την κατάψυξη** τουλάχιστον μία φορά το χρόνο (σε περίπτωση που δεν γίνεται αυτόματα από τη συσκευή σας – Defrost).
8. Φροντίζετε ώστε **τα σπирάλ που βρίσκονται στο πίσω μέρος του ψυγείου να απέχουν μερικά εκατοστά από τον τοίχο ή άλλο σταθερό σημείο που θα τοποθετηθεί η συσκευή.**
9. **Να καθαρίζετε τα σπирάλ** (συμπυκνωτές σερπαντίνες) του ψυγείου κάθε 6 μήνες. Συνήθως βρίσκονται στο πίσω μέρος του ψυγείου ή κάτω από το ψυγείο.
10. Οι εξωτερικές συνθήκες μπορεί να επηρεάσουν την απόδοση της συσκευής. **Όταν η θερμοκρασία και η υγρασία του εξωτερικού χώρου είναι υψηλή, απενεργοποιείτε τη λειτουργία εξοικονόμησης ενέργειας.** Όταν είναι ενεργοποιημένη, δεν λειτουργούν οι θερμαντές που ξηραίνουν το χώρο της ψύξης και απομακρύνουν την υγρασία.
11. **Μην τοποθετείτε το ψυγείο κοντά σε συσκευές που παράγουν θερμότητα.**
12. **Αδειάζετε και καθαρίζετε τακτικά τον εσωτερικό χώρο του ψυγείου και της κατάψυξης.**
13. Πραγματοποιείτε τις **προβλεπόμενες συντηρήσεις εγκαίρως** από εξειδικευμένο προσωπικό.
14. **Αντικαταστήστε τα εξαρτήματα που έχουν υποστεί ζημιά** με αντίστοιχα που έχουν προκύψει από την διαδικασία της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση (σύμφωνα με τα προτεινόμενα χαρακτηριστικά του κατασκευαστή) ή με καινούρια.
15. Όταν πρόκειται να **φύγετε για μεγάλο χρονικό διάστημα συστήνεται να αδειάζετε το ψυγείο και τον καταψύκτη και να βγάξετε τη συσκευή από την παροχή ρεύματος** για να το προστατέψετε από ενδεχόμενες έντονες διακυμάνσεις της τάσης του ρεύματος.

7. Δεύτερη Ευκαιρία

Σύμφωνα με την νομοθεσία (Ν.4042/2012), επαναχρησιμοποίηση ορίζεται κάθε εργασία με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που δεν είναι απόβλητα χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκαν. Έτσι, **μία συσκευή που σταματά να είναι χρήσιμη για κάποιον, χωρίς απαραίτητα να έχει ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής της, μπορεί να αξιοποιηθεί από κάποιον άλλο** συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην αύξηση του χρόνου ζωής της και συνεπώς αποτρέποντάς τη από το ρεύμα των αποβλήτων αλλά και συμβάλλοντας στη μείωση της κατανάλωσης πρώτων υλών για την παραγωγή μιας νέας.

7.1. Ανταλλάσσω – Δωρίζω

Η πρακτική αυτή καθημερινά κερδίζει έδαφος και συνεχώς αναπτύσσονται νέες ατομικές και συλλογικές πρωτοβουλίες ανταλλαγής και δωρεάς προϊόντων. Για το λόγο αυτό δεν υπάρχει ένας εξαντλητικός κατάλογος των φορέων και πρωτοβουλιών που δραστηριοποιούνται σε αυτό το αντικείμενο.

*① Οι συσκευές που ανταλλάσσονται ή δωρίζονται πρέπει να είναι **πλήρως λειτουργικές, σε καλή κατάσταση και καθαρές.***

Διαφορετικές δυνατότητες που μπορούν οι πολίτες να διερευνήσουν και να αξιοποιήσουν για την ανταλλαγή ή δωρεά ΗΗΕ περιλαμβάνουν:

- ✓ **Διαδικτυακές πλατφόρμες ανταλλαγής**
- ✓ **Ανταλλακτικά παζάρια**
- ✓ **Φορείς και Ιδρύματα**, όπως δήμοι, ορφανοτροφεία, ξενώνες κτλ., οι οποίοι χρειάζονται προσφορές προϊόντων για την διάθεσή τους σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού

Ενδεικτικά Παραδείγματα

○ Κοινωνικό Ανταλλακτήριο οικιακών συσκευών στο Μαρούσι

Ανταλλάσσεται λειτουργικός και σε πολύ καλή κατάσταση οικιακός εξοπλισμός όπως ηλεκτρικές κουζίνες, πλυντήρια, ψυγεία, μικροσυσκευές άλλες ηλεκτρικές μικρές ή μεγάλες συσκευές κ.α.

○ Κοινωνικό ανταλλακτήριο Δήμου Παλλήνης

Ανταλλάσσονται καινούργια ή μεταχειρισμένα είδη ένδυσης και υπόδησης, βιβλία, είδη οικιακού εξοπλισμού, ηλεκτρικές συσκευές σε λειτουργία.

○ Διαδικτυακές σελίδες

- ❖ Xarisetο - <https://xarisetο.gr/>
- ❖ Αντάλλαξέ το - <http://antallaxeto.blogspot.gr/>
- ❖ Trade now - <http://www.tradenow.gr/en/welcome.aspx>

Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος LIFE RE-WEEE «Ανάπτυξη και επίδειξη μοντέλων πρόληψης και επαναχρησιμοποίησης Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)», λειτουργεί Πλατφόρμα για τη δωρεά/ ανταλλαγή Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΗΗΕ).

Η διαδικτυακή πλατφόρμα RE(W)EEE μας δίνει την ευκαιρία να δωρίσουμε ή να ανταλλάξουμε τις Ηλεκτρικές και Ηλεκτρονικές Συσκευές που δεν χρειαζόμαστε πια. Έτσι, μία συσκευή που θα έμεινε αχρησιμοποίητη σε ένα ράφι και πριν τελικώς καταλήξει ως απόβλητο στους ειδικούς κάδους προς ανακύκλωση όταν τελειώσει ο κύκλος ζωής της, μπορεί να βρει μία “δεύτερη” ζωή στα χέρια ενός συνανθρώπου μας που την έχει ανάγκη.

Η διαδικτυακή πλατφόρμα RE(W)EEE σχεδιάστηκε και δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού έργου LIFE RE-WEEE (LIFE14/ENV/GR/000858) και είναι διαθέσιμη στην παρακάτω διεύθυνση:

<https://reweee.hua.gr/el/>

8. Κίνδυνοι από τη μη ορθή διαχείριση των ΑΗΗΕ

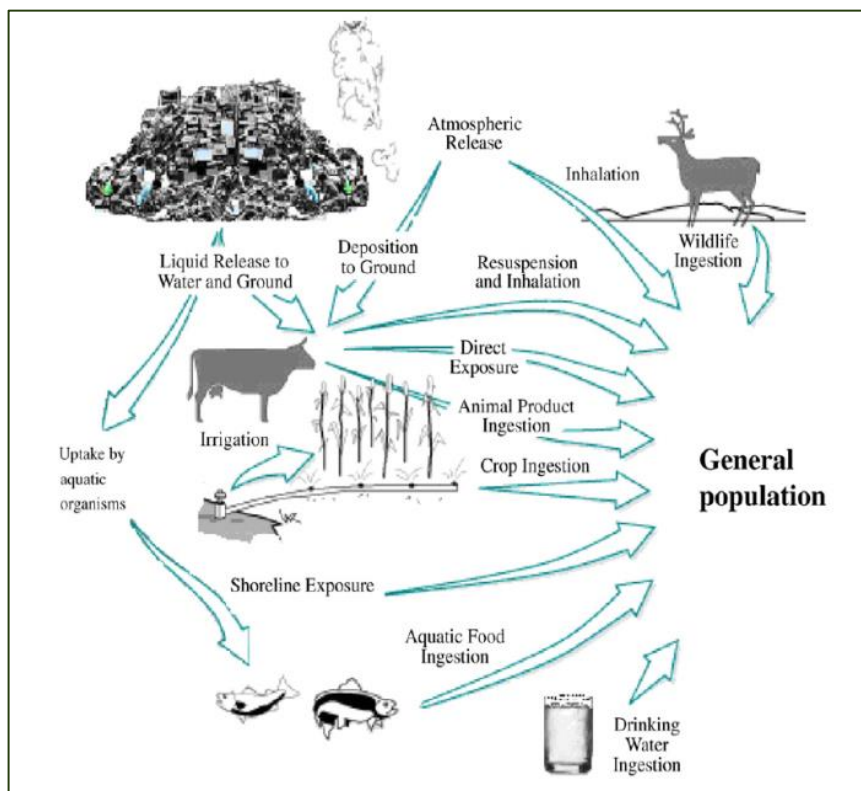
Κίνδυνοι για την υγεία

Οι βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες επιπτώσεις από την έκθεση στις επικίνδυνες ουσίες που περιέχονται στα ΑΗΗΕ ερευνώνται συνεχώς καθώς δεν είναι πλήρως γνωστές. Μελέτες και έρευνες διεξάγονται για την σχέση μεταξύ της έκθεσης στα ΑΗΗΕ και των επιπέδων χημικών και μετάλλων στα βιολογικά δείγματα ανθρώπων (Perkinsetal. 2014). Μεταξύ των επιπτώσεων στην υγεία οι οποίες καταγράφονται στη βιβλιογραφία είναι αλλαγές στην αναπνευστική λειτουργία, διαταραχές στο ρυθμό ανάπτυξης των παιδιών, στις ενδοκρινικές ιδιότητες κ.α.

Σύμφωνα με τους Grant et al. 2013, Perkins et al. 2014, WEENMODELS LIFE 2016, οι επιπτώσεις μπορεί να είναι:

- ❖ Αλλαγές στην **αναπνευστική λειτουργία**
- ❖ Αλλαγές στη λειτουργία του **θυρεοειδή** και άλλων **ενδοκρινικών λειτουργιών**
- ❖ Αλλαγές στη **διάθεση, τη συμπεριφορά, τη γνωστική ανάπτυξη** και τη **ψυχική υγεία**
- ❖ Αυθόρμητες αποβολές και πρόωρες **γεννήσεις**
- ❖ Διαταραχές στο **ρυθμό ανάπτυξης** των παιδιών
- ❖ **Γονοτοξικότητα, καρκινογένεση**
- ❖ Διατάραξη **ενδοκρινικών ιδιοτήτων**

📍 Κίνδυνοι για το περιβάλλον και την τροφική αλυσίδα

Η έκθεση των ΑΗΗΕ στα καιρικά φαινόμενα (π.χ. βροχή, ήλιος, αέρας) καθώς και η άμεση επαφή με το έδαφος θα οδηγήσουν στη διαρροή επικίνδυνων υλικών που περιέχονται στα συστατικά των ΑΗΗΕ, όπως βαρέα μέταλλα (μόλυβδος, αρσενικό, κάδμιο κ.ά.) και ραδιενεργές ουσίες με αποτέλεσμα να επηρεάσουν τα χαρακτηριστικά του εδάφους όπως την υγρασία, την περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά, τη γονιμότητα κ.ά. καθώς και την ποιότητα του υδροφόρου ορίζοντα.

Δυσμενείς συνέπειες εγκυμονούν κατά συνέπεια για την δημόσια υγεία λόγω της μόλυνσης των υδάτων, του εδάφους και της ατμόσφαιρας.

Στο παραπάνω σχήμα, φαίνεται παραστατικά η Πορεία των επιβλαβών εκπομπών, που προέρχονται από τα ΑΗΗΕ, στο περιβάλλον και την τροφική αλυσίδα (Πηγή: Frazzoli et al, 2010)

Το έργο **LIFE ReWeee** χρηματοδοτείται κατά 60% από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

